

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Babeș-Bolyai"
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limbi și literaturi romanice
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii ¹⁾	Nivel licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limbă și literatură italiană / Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLI5161 Literatură italiană IV / Letteratura italiana IV / Italian Literature 4							
2.2 Titularul activităților de curs	conf. dr. Monica FEKETE							
2.3 Titularul activităților de curs practic	Lector vacant							
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	5	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ²⁾	DOb
							Obligativitate ³⁾	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 curs practic	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 curs practic	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					33
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					3
Examinări					4
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual	70				
3.8 Total ore pe semestru	126				
3.9 Numărul de credite ⁴⁾	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală de curs, Xeroxuri, fotocopii, cărți
5.2 de desfășurare a cursului practic	Sală de curs practic, xeroxuri, cărți, suporturi de curs Frecventarea cursului practic este obligatorie în proporție de 80%.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - C6.1 Precizarea și descrierea specificului epocilor și curentelor literare din spațiul cultural al limbii italiene. - C6.2 Explicarea poziției operelor literare în context cultural italian și raportarea lor la tradițiile literare din cultura italiană. - C6.3 Analiza textelor literare din cultura italiană cu respectarea normelor de cercetare specifice. - C6.4 Utilizarea literaturii de referință pentru interpretarea textului literar - C6.5 Elaborarea unui proiect pe o temă dată din literatura/cultura italiană, respectând normele de cercetare - C6.6 Interpretarea critică a unui text literar de complexitate medie, în limba italiană, pe baza conceptelor și metodelor studiate.
Competențe transversale	- CT1 Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în concordanță cu etica profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Familiarizarea cu literatura italiană a secolelor XIII-XIV
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Incursiune în filonul literaturii laice: Scuola siciliana și Dolce Stil Novo (Guido Guinizzelli, Guido Cavalcanti) - Prezentarea operei lui Dante - Intertextualitate

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv: panorama economică, socială și politică în secolele XIII-XIV.	Expunere; Curs interactiv	
2. Curtea lui Federico II. Poezia provençală și reflectările acesteia asupra poeziei Școlii siciliene. Iacopo da Lentini - reprezentant major al Școlii siciliene, inventatorul sonetului.	Expunere; Curs interactiv	
3. Guido Guinizzelli și mediul cultural-universitar din Bologna.	Expunere; Curs interactiv	

Elemente tradiționale și inovatoare ale poeziei sale. Canțona-manifest ca fundament al Dulcelui stil nou. Receptarea poeziei sale de contemporanii săi.		
4. Dulcele stil nou: orientare literară de sinteză. Definiție, reprezentanți, motive.	Expunere; Curs interactiv	
5. Poezia lui Guido Cavalcanti. Canțona <i>Donna me prega</i> . Opoziție și ruptură.	Expunere; Curs interactiv	
6. Aspecte ale biografiei lui Dante în strânsă conexiune cu opera.	Expunere; Curs interactiv	
7. Dante, poet stilnovist. <i>Vita Nova</i> : formă, modele, funcții, structură.	Expunere; Curs interactiv	
8. <i>Vita Nova</i> : carte a memoriei. Viziune, misticism, analogie cristologică. Simbologia numerologică.	Expunere; Curs interactiv	
9. Experiența multiformă a <i>Rimelor</i> : de la poezie de dragoste la realismul rimelor “petrose”, la trivialitatea tențonei cu Forese Donati, până la marea poezie alegorico-morală.	Expunere; Curs interactiv	
10. <i>Convivio</i> : structură, modele. Latină vs. vulgară. Teoria asupra nobleței.	Expunere; Curs interactiv	
11. <i>De vulgari eloquentia</i> : tratat de lingvistică <i>ante litteram</i> , de filologie romanică, de retorică și poetică. “Problema limbii”.	Expunere; Curs interactiv	
12. Intertextualitatea dantescă. Operele minore și <i>Divina Commedia</i> : anticipări, divergențe, evoluția poeziei dantești.	Expunere; Curs interactiv	
13. <i>Divina Commedia</i> : structură, modele, simbologie, cele patru sensuri de interpretare, numerologie. <i>Summa</i> Evului Mediu.	Expunere; Curs interactiv	
14. <i>Divina Commedia</i> : Vergiliu și Beatrice. Infernul - prezentare.	Expunere; Curs interactiv	
Bibliografie obligatorie: <i>Antologia della poesia italiana. Duecento</i> , a cura di C. Segre e C. Ossola, Einaudi, Torino, 1997. Dante Alighieri, <i>Vita Nuova, Rime, De vulgari eloquentia, Convivio</i> (IV trattato), <i>Divina Commedia</i> (<i>Inferno</i>), <i>Epistole</i> . Giorgio Petrocchi, <i>Vita di Dante</i> , Laterza, Bari, 1997. Marian Papahagi, <i>Intellectualitate și poezie</i> , Cartea Românească, București, 1985. Marcello Ciccuti, <i>Rime di Guido Cavalcanti</i> , pp. 107-119, in <i>Letteratura italiana. Le opere</i> , a cura di A. Asor Rosa, vol. I, <i>Dalle origini al Cinquecento</i> , Einaudi, Torino, 1992. Roberto Mercuri, <i>Commedia di Dante Alighieri</i> , pp. 211-298, in <i>Letteratura italiana. Le opere</i> , a cura di A. Asor Rosa, vol. I, <i>Dalle origini al Cinquecento</i> , Einaudi, Torino, 1992. Guglielmo Gorni, <i>Vita Nuova di Dante Alighieri</i> , pp. 153-183, in <i>Letteratura italiana. Le opere</i> , a cura di A. Asor Rosa, vol. I, <i>Dalle origini al Cinquecento</i> , Einaudi, Torino, 1992. Maria Corti, <i>De Vulgari Eloquentia di Dante Alighieri</i> , pp. 187-207, in <i>Letteratura italiana. Le opere</i> , a cura di A. Asor Rosa, vol. I, <i>Dalle origini al Cinquecento</i> , Einaudi, Torino, 1992. Corrado Bologna, <i>Il ritorno di Beatrice</i> , Salerno, Roma, 1998. Tommaso di Salvo, <i>Canti scelti della Divina Commedia</i> , Bologna, Zanichelli, 1992. Giovanni Getto, <i>Lettura dantesche</i> , Sansoni, Firenze, 1964. Ernesto Bignami, <i>La Divina Commedia: schemi, riassunti, analisi dei singoli canti</i> , Pisa, Bignami editore, 1992.		
8.2 Curs practic	Metode de predare-învățare	Observații
1. Prezentarea cursului practic, a bibliografiei, a tematicii și lucrărilor de curs practic. Scurtă introducere în <i>Divina Commedia</i> .		
2. <i>Vita nuova</i> : I- cartea memoriei; II-III – primele două întâlniri și prima viziune; X-XI – semnificația salutului; XII – a doua viziune.	Participare activă; Analiză hermeneutică pe texte	
3.. <i>Vita nuova</i> : XIV – transfigurarea și motivul derâderii; XVIII-XIX – noua poetică; XXIII- viziunea morții, Beatrice-Hristos; XXIV- raportul dintre Dante-Cavalcanti, XXVI- climatul de miracol extatic.	Participare activă; Analiză hermeneutică pe texte	
4. <i>Vita nuova</i> : XXIX – simbologia numerelor, XXXV, XXXVII, XXXIX – semnificația “donna gentile”, întoarcerea lui Beatrice; XLI-XLII- noua inteligență și mirabila viziune.	Participare activă; Analiză hermeneutică pe texte	
5. Infern, I: Motivul călătoriei imaginare; <i>Commedia</i> - carte a memoriei; Vergiliu dantesc; Infern, II: predecesorii lui Dante: Enea și Sf. Paul; figura lui Beatrice; cele două călăuze.	Participare activă; Analiză hermeneutică pe texte	
6. Infern, IV: Marea școală poetică; “nobile castello”; <i>locus amoenus</i> Dante poeta dell’amore. Infern, V: Itinirariul amoros al Francescăi da Rimini; tradiția literară a sec. XIII; Dante poet al iubirii.	Participare activă; Analiză hermeneutică pe texte	
7. Infern, X: figura lui Farinata degli Uberti; discursul politic, profeția (și la nivelul general al operei, cu exemplificări); figura lui Cavalcante de’ Cavalcanti Infern, XIII: Pier della Vigna: păcatul sinuciderii; sentimentul de macabru; Harpiile (+alte figuri mitologice/demonice din <i>Infern</i> : Gerione, Furiile, Minotaurul, Meduza, Caron, Minos, Lucifer etc.)	Participare activă; Analiză hermeneutică pe texte	
8. Infern, XXVI: Ulise homeric vs. Ulise dantesco; sintagma metaforică “folle volo”; în căutarea cunoașterii; <i>Inferno</i> XXXIII: povestea contelui Ugolino; Cocito și râurile din	Participare activă; Analiză hermeneutică pe texte	

infern.		
9. Purgatoriu, XXIV și XXVI: Dante și poezii din Duecento; Definierea propriei poetici; Distanțarea de poezia precedentă.	Participare activă; Analiză hermeneutică pe texte	
10. Infern, IV; Purgatoriu, XXI-XXII: Dante și antichitatea clasică; Imaginea lui Stazio; Stazio alter-ego al lui Dante. Purgatoriu, XXVIII: paradisul terestru dantesc; izvoare și modele	Participare activă; Analiză hermeneutică pe texte	
11. Paradis, XI-XII: imaginea sfinților Francisc, Toma, Dominic; ordinul franciscan și cel dominican.	Participare activă; Analiză hermeneutică pe texte	
12. Purgatoriu, XXX: întoarcerea lui Beatrice (de la <i>Vita nuova</i> la <i>Commedia</i>).	Participare activă; Analiză hermeneutică pe texte	
13. Infern, VI, Purgatoriu, VI, Paradis, VI: Dante și discursul politic.	Participare activă; Analiză hermeneutică pe texte	
14. Verificare scrisă.		

Bibliografie obligatorie:

Antologia della poesia italiana. Duecento, a cura di C. Segre e C. Ossola, Einaudi, Torino, 1997.

Dante Alighieri, *Vita Nuova, Rime, De vulgari eloquentia, Convivio* (IV trattato), *Divina Commedia (Inferno)*, *Epistole*.

Giorgio Petrocchi, *Vita di Dante*, Laterza, Bari, 1997.

Marian Papahagi, *Intellectualitate și poezie*, Cartea Românească, București, 1985.

Marcello Ciccuti, *Rime di Guido Cavalcanti*, pp. 107-119, in *Letteratura italiana. Le opere*, a cura di A. Asor Rosa, vol. I, *Dalle origini al Cinquecento*, Einaudi, Torino, 1992.

Roberto Mercuri, *Commedia di Dante Alighieri*, pp. 211-298, in *Letteratura italiana. Le opere*, a cura di A. Asor Rosa, vol. I, *Dalle origini al Cinquecento*, Einaudi, Torino, 1992.

Guglielmo Gorni, *Vita Nuova di Dante Alighieri*, pp. 153-183, in *Letteratura italiana. Le opere*, a cura di A. Asor Rosa, vol. I, *Dalle origini al Cinquecento*, Einaudi, Torino, 1992.

Maria Corti, *De Vulgari Eloquentia di Dante Alighieri*, pp. 187-207, in *Letteratura italiana. Le opere*, a cura di A. Asor Rosa, vol. I, *Dalle origini al Cinquecento*, Einaudi, Torino, 1992.

Corrado Bologna, *Il ritorno di Beatrice*, Salerno, Roma, 1998.

Tommaso di Salvo, *Canti scelti della Divina Commedia*, Bologna, Zanichelli, 1992.

Giovanni Getto, *Lecture dantesche*, Sansoni, Firenze, 1964.

Ernesto Bignami, *La Divina Commedia: schemi, riassunti, analisi dei singoli canti*, Pisa, Bignami editore, 1992.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Tematica este elaborată pe baza bibliografiei internaționale a domeniului;
- cadrul didactic are doctoratul în domeniul filologiei;
- o parte din elementele prezentate în cadrul cursului și seminarului au fost dezbătute în cadrul unor conferințe și prelegeri naționale și internaționale;
- promovarea gradului didactic pe postul de conferențiar s-a făcut pe baza publicațiilor din domeniul literaturii italiene.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- Copierea sau fraudă: 1 - Nelectura operei: 4	- Examen scris de 2 ore, notat de la 1 la 10 - Cursul practic de interpretări de texte : verificare scrisă de 2 ore, notată de la 1 la 10	75%
10.5 Curs practic	- Prezența și intervențiile la cursul practic modifică nota astfel : - Peste 5 prezențe = + 1 punct - 2-4 prezențe = 0 puncte - 0-1 prezențe = - 1 punct		25%

10.6 Standard minim de performanță

1. Studentul cunoaște care sunt principalele concepte, le recunoaște și le definește corect;
2. Studentul a citit operele principale analizate;
3. Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului;
4. Studentul are o idee asupra metodelor interdisciplinare folosite.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de curs practic
20.04.2020	conf.dr. Monica Fekete 	Lector vacant

Data avizării în departament	Semnătura Directorului de Departament
22.04.2020	conf.dr. Cristiana Papahagi

	
--	--

Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății
29.04.2020	